

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ**

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

***Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції***

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

**Харків
ХНМУ
2025**

УДК 616-092(082)

Д76

Затверджено
Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 8 від 24.04.2025.

Редакційна колегія:

В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов, А. Гоженко, С. Зяблицев, А. Лучинська,
Л. Руденко, М. Мирошніченко, О. Наконечна, В. Бібіченко, М. Кузнецова,
М. Ковальцова, М. Кучерявченко

Д76 Другі наукові читання пам'яті професора Д.О. Альперна: Актуальні питання патологічної фізіології : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 8–9 травня 2025 р.) / ред. кол. В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов та ін. Харків : ХНМУ, 2025. 146 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції представлено дані про історії патофізіології в Україні та світі; висвітлено результати комплексних клінічних та експериментальних досліджень щодо механізмів формування та розвитку типових патологічних процесів, хвороб та їх ускладнень, а також технологій їх діагностики, профілактики та лікування.

Матеріали конференції призначаються представникам наукових установ, закладів вищої освіти, молодим ученим, здобувачам вищої освіти та працівникам сфери охорони здоров'я.

Тексти тез доповідей представлено в авторській редакції.

УДК 616-092(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© Польське лікарське товариство, 2025
© Наукове товариство
патофізіологів України, 2025
© В. М'ясоєдов, В. Костевіч,
Р. Вастьянов та ін., 2025

ЗМІСТ

АЛЬПЕРН Д.О. – ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-ПАТОФІЗІОЛОГ, ТАЛАНОВИТИЙ ПЕДАГОГ І АКТИВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ М'ясоєдов В.В., Перцева Ж.М., Мирошниченко М.С.	10
ПЕРШІ ВИДАННЯ ПІДРУЧНИКА «ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ» ПРОФЕСОРА Д.О. АЛЬПЕРНА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ВТРАЧЕНІ ЧИ НАВМИСНО ЗАБУТІ? Киричок І.В., Костюкевич Т.В.	14
МУЗЕЙ ІСТОРІЇ КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ ІМЕНІ Д. О. АЛЬПЕРНА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ Сухоносів Р.О., Виноградова О.Ю., Гладуш М.А., Галича М.С.	17
ПОКАЗНИКИ ДИХАЛЬНОГО ТЕСТУ У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМ ГЕЛКОБАКТЕРІОЗОМ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ДРУГОГО ТИПУ ВЗАЄМОДІЇ ЕТІОЛОГІЧНОГО ЧИННИКА ЗАХВОРЮВАННЯ З ОРГАНІЗМОМ ЛЮДИНИ Авраменко А.О., Магденко Г.К., Дубінець Т.І., Макарова Г.В.	19
АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ Адамчук О.В., Бондаренко А.Ю., Заблудовська В.О., Кадиров Р.А., Карапетян К.В., Крамарчук Д.О., Одрінська К.Є., Файзуліна О.А., Шевченко Я.Ю., Яіцький Д.Е.	20
ВПЛИВ ПІКОЛІНАТУ ХРОМУ НА ПРОДУКЦІЮ ОКСИДУ АЗОТУ В ДВОГОЛОВОМУ М'ЯЗІ СТЕГНА ЩУРІВ ЗА УМОВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ Акімов О.Є.	22
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ЦИТОКІНІВ В КРОВІ ЩУРІВ З ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ ХРОНІЧНИМ КОЛІТОМ Бабенко О.В.	23
РОЛЬ ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ У ПАТОГЕНЕЗІ МУЛЬТИОРГАННОГО ПОШКОДЖЕННЯ У КРИТИЧНО ХВОРИХ НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ Бабінцева А.Г., Годованець Ю.Д., Бербець А.М., Петров В.О.	24
РЕЗИСТЕНТНІСТЬ БІОПЛІВОК ДО АНТИБІОТИКІВ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПЕРЕБІГ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ Барабаш С.О., Павлова О.О.	26
ПОШУК АСОЦІАЦІЇ ГЕНЕТИЧНОГО ПОЛІМОРФІЗМУ rs10735810 ГЕНА VDR З РОЗВИТКОМ СПОРТИВНИХ ЗАДАТКІВ ЛЕГКОАТЛЕТІВ Бєседіна А.А.	27
ВПЛИВ ПРОДУКТІВ ГОРІННЯ ВНАСЛІДОК ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ЛЮДИНИ Бібіченко В.О., Богданова Є.С.	28
МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ НЕРВОВИХ РОЗЛАДІВ ЧЕРЕЗ НАДМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ГАДЖЕТІВ Бібіченко В.О., Трач В.В.	29
ДИСФУНКЦІЯ МІТОХОНДРІЙ У ПАТОГЕНЕЗІ ЗАХВОРЮВАНЬ Бігуняк Т.В.	31
СИНДРОМ НИЗЬКОГО ТРИЙОДТИРОНІНУ ЯК СКЛАДОВА САНОГЕНЕЗУ ЗАПАЛЬНОЇ НЕТИРЕОЇДНОЇ ПАТОЛОГІЇ ТА ПИТАННЯ ЙОГО КОРЕКЦІЇ Білецька О.М., Гарячий Є.В., Губіна-Вакулік Г.І.	33
ОКИСЛЮВАЛЬНИЙ СТРЕС ТА ЙОГО РОЛЬ У РОЗВИТКУ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ Бражнікова В.Ю., Павлова О.О.	34

ПЕРШІ ВИДАННЯ ПІДРУЧНИКА «ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ» ПРОФЕСОРА Д.О. АЛЬПЕРНА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ВТРАЧЕНІ ЧИ НАВМИСНО ЗАБУТІ?

Киричок І.В., Костюкевич Т.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

У грудні 2024 року наукова спільнота відзначила 130-річчя з дня народження видатного вченого-патолофізіолога, педагога, члена-кореспондента АН УРСР (1939), заслуженого діяча науки УРСР (1947) професора Данила Овсійовича Альперна, який в 1929–1968 роках завідував кафедрою патологічної фізіології Харківського медичного інституту – ХМІ (тепер Харківський національний медичний університет – ХНМУ).

Основними напрямками наукової-педагогічної діяльності проф. Д.О. Альперна були патологія нервово-ендокринної регуляції, патогенетичні механізми запалення, патологічна хімія та фізіологічні механізми алергічних реакцій тощо. За його авторством вийшло понад 200 наукових праць, зокрема 8 монографій та всесвітньо відомий підручник «Патологічна фізіологія».

Упродовж багатьох років у доступних публікаціях завжди зазначалося, що підручник «Патологічна фізіологія» Д.О. Альперна витримав 6 видань російською мовою (перше – у 1938, останнє – у 1965 році), був перекладений українською мовою (1949), а також німецькою, англійською, грузинською, болгарською, румунською та китайською мовами [9, 10, 11, 15]. Проте Наукова бібліотека ХНМУ у своєму фонді має документальні докази, що перші видання цього підручника були україномовними.

Перше видання підручника «Патологічна фізіологія» Д.О. Альперна побачило світ у 1934 році (не в 1938 році, як зазначено у різних публікаціях), вийшло в Харкові, у видавництві «Держмедвидав», українською мовою – перша книга містила загальну частину курсу. Друга книга – спеціальна частина, вийшла з деяким запізненням через збільшення вимог до розширення й поглиблення курсу в 1937 році. У передмові до першого видання автор зазначив: *«Велика потреба на навчальні посібники з цієї дисципліни взагалі, зокрема – на посібники, які відповідали б вимогам програм вишів, змусила випустити в світ цей підручник. Особливість його становить порівняно велика увага, яку в ньому віддано патології обміну речовин – цьому, з нашого погляду, дуже важливому для клініки розділові, якому в посібниках приділялося дуже мало місця. Слід відзначити, що в предметі патологічної фізіології досі занадто мало зважали на патохемічну суть процесу. А тим часом у клініці, на яку слід орієнтуватися у викладанні, тепер такому висвітленню патологічних явищ у хворому організмі надають великої ваги.»* [1, 2].

Підручник й надалі допрацьовувався, оновлювались дані, виклад матеріалу відповідно до плану викладання дисципліни. У передмові до наступного видання у 1938 році Данило Овсійович писав: *«Друге видання першої частини підручника патологічної фізіології виходить через п'ять років після здачі до друку першого видання. Протягом такого тривалого часу відбулися зміни в програмах і методах викладання, отже, й у тих вимогах, які ставляться до студента. Деякі галузі патологічної фізіології збагатились на нові факти й уявлення про суть патологічних явищ. Все це змусило деякі розділи радикально переробити, а інші заново написати. Трохи змінено порядок розподілу розділів, усунуто дефекти в малюнках, виявлені в першому виданні»* [3].

Вивчаючи це питання, виявлено цікавий факт: проф. Д.О. Альперн в списках своїх друкованих наукових праць, які датовані 1944 та 1947 роками та зберігаються сьогодні в фонді комплексу «Музей медицини» ХНМУ, зазначив лише перше видання підручника «Патологічна фізіологія» українською мовою у двох частинах 1934 та 1937 років, а далі російськомовні видання цього підручника 1938 та 1940 років [4, 13]. Проте згадка про друге видання підручника «Патологічна фізіологія» українською мовою 1938 року, а саме першу частину – загальну, відсутня у списках його праць. Другу частину підручника, спеціальну, у фонді Наукової бібліотеки ХНМУ не знайдено – імовірно, що вона не вийшла друком.

Можливо, це пояснюється тим, що в цьому ж році вперше вийшло видання підручника російською мовою, а отже, мало союзне значення; у підручнику в одному томі поєднано обидві частини – загальну та спеціальну. Таким чином, постали питання: Чому в усіх доступних джерелах першим виданням зазначається підручник Д.О. Альперна «Патологічна фізіологія», виданий російською мовою в 1938 році? Чому немає згадки про перше та друге видання, які вийшли українською мовою? Чому навіть у переліку власних праць сам автор не згадує вже друге видання підручника українською мовою? Імовірно, що відповіді пов'язані з певними історичними подіями, які відбувались в той період, зокрема в Україні.

З приходом радянської влади більшовики на початку свого панування в Україні закликали творити нову, так звану пролетарську культуру і нещадно боротися з культурою корінного народу. Посилені русифікаційні процеси зустріли супротив місцевого населення, а більшовицькій Росії необхідно було загнати хлібну Україну знову в ту ж саму імперію, але під новими гаслами. Аби місцеві жителі національних окраїн прийняли нову владу, у квітні 1923 року на XII з'їзді РКП(б) був прийнятий курс коренізації, який мав на меті посилення їхнього впливу в національних районах держави шляхом залучення місцевого населення до радянського будівництва. На той час більшовицька влада зіткнулася зі злетом національних рухів, які вирішила очолити своїми підготовленими кадрами. В Україні цю реформу назвали – українізація, що означало заміну російської мови українською, в першу чергу в управлінні, освіті, культурі. Але влада не врахувала те, що українізація стане причиною підвищення рівня національної самосвідомості, зміцнення суспільних позицій національної інтелігенції. Все це буде потім витлумачено як посилення великодержавного шовінізму та місцевого націоналізму [5, 6, 8, 12].

Політика українізації освіти торкнулася і ХНМУ, на той час – ХМІ. Серед його архівних документів за 1931 рік знаходимо наказ у відповідь на розпорядження Харківського Окружного Виконавчого Комітету від 31.08.1931 року про точний облік службовців установи щодо знань української мови. Всім службовцям, хто ще не опанував українську мову, пропонувалося вступити на державні курси українознавства, або здати іспит екстерном. У розпорядженні наголошено й про те, що виконуючи свої обов'язки в установі, як поміж себе, так і з відвідувачами, співробітникам необхідно розмовляти українською мовою.

Українізація вплинула і на формування бібліотечних фондів. Фонд бібліотеки ХМІ почав поповнюватися навчальною літературою українською мовою, зокрема й підручниками викладачів вишу, серед яких були «Фізіологія людини» (1926) В.Я. Данилевського, «Анатомія людини» (І ч., 1932) В.П. Воробйова, «Основи живлення» (1926) та «Фізіологічна хемія» (1935) О.В. Палладіна, «Елементарний курс сучасної загальної хірургічної патології» (1930) Б.Г. Пржевальського та ін. Сьогодні, у час болючого переосмислення минулого, ці видання набувають особливого значення – підручники надруковані українською мовою в роки сталінських репресій!

На межі 1920–30-х років сталінський режим почав згортати політику українізації, сфери використання української мови звужувалися. Осіб, які спілкувалися українською мовою, називали «самостійниками», «націоналістами». Варто згадати, що у квітні 1930 року в оперному театрі Харкова відбувся показовий суд над учасниками так званої «Спілки визволення України»: до розстрілу засуджено 15 осіб, до концентраційних таборів – 192. Масові репресії в Україні охопили всі категорії населення: представників державного та партійного апарату, науковців, освітян, військових, а також робітників та селян. Прикладом таких репресій та арештів став відомий багатьом будинок «Слово» в Харкові по вул. Культури, 9, де жили літератори: з 1933 по 1938 роки радянська влада репресувала понад 70 його мешканців, 11 з них – розстріляні в урочищі Сандармох. Згодом знищене радянською владою літературно-мистецьке покоління цього історичного періоду почали називати Розстріляним відродженням [5, 7].

Репресії 1930-х років набули тотального характеру та охопили всі верстви населення. Люди перебували під гнітючим тиском, постійно відчували страх арешту: спілкуючись з сусідами, працюючи в колективах, ніхто не знав за ким з них прийдуть наступного дня. Страшна статистика є підтвердженням цього: у 1935 році в Україні було заарештовано майже 25 тис.

чоловік, 1936 р. – 15 тис., 1937 р. – 159 тис., 1938 р. – 108 тис., 1939 р. – 12 тис., 1940 р. – майже 50 тис. осіб. Серед репресованих були і відомі викладачі ХМІ – Д.С. Ловля, І.В. Попандопуло, С.В. Коршун, С.І. Златогоров та ін. Шляхом репресій відбулося остаточне утвердження сталінського тоталітарного режиму в Україні [14].

Не дивно, що українська ідентичність – культура, мова, література, зокрема для освітнього процесу, розцінювалась сталінським режимом як загроза, а отже, ставала для їх носіїв і популяризаторів небезпекою для здоров'я та життя. Вчені, освітяни в СРСР змушені були адаптуватися до політичної ситуації. Можна припустити, що проф. Д.О. Альперн свідомо не вказав друге україномовне видання у списках своїх праць, щоб не суперечити тодішній офіційній лінії партії, яка до 1940-х років уже чітко орієнтувалася на російську мову як єдину освітньо-наукову мову Радянського Союзу.

Проте можна сказати, що проф. Д.О. Альперн був сміливим й принциповим педагогом, науковцем, який, попри складну політичну ситуацію, зробив значний внесок в розвиток української медичної науки. Він був серед тих, хто творив фахову медичну термінологію українською мовою, що свідчить про його усвідомлення важливості розвитку національної науки та освіти. Безумовно, публікація підручників українською мовою в 1930-х роках могла бути розцінена як виклик радянській системі, але водночас свідчить, що проф. Д.О. Альперн дотримувався академічних принципів та прагнув забезпечити доступність знань для студентів, які на той час навчалися українською.

Таким чином, перші два видання всевітньо відомого підручника «Патологічна фізіологія» Д.О. Альперна вийшли саме українською мовою – у 1934, 1937 та 1938 роках, вони знаходяться у фонді Наукової бібліотеки ХНМУ. Не відомо напевно чому сам автор та в подальшому й інші науковці в своїх публікаціях замовчували факт існування цих видань. Можна лише припустити, що як вчений, якому довелося працювати в часи сталінських репресій, Данило Овсійович розумів ризики, пов'язані з відкритою підтримкою української мови, адже історія свідчить, що багато з його колег, які виступали за українську ідентифікацію, підтримували українізацію освіти та науки, зазнали репресій. Безперечним залишається факт, що внесок проф. Д.О. Альперна в розвиток україномовної медичної літератури є важливим історичним явищем, і з огляду на сьогоденні реалії має особливе значення.

Література:

1. Альперн Д.Є. Патологічна фізіологія : підручник / Д.Є. Альперн. Харків : Держмедвидав, 1934. 256 с.
2. Альперн Д.О. Патологічна фізіологія. Частина спеціальна : [підручник] / Д.О. Альперн. Київ : Держмедвидав, 1937. 278 с.
3. Альперн Д.Є. Патологічна фізіологія. Частина загальна : підручник / Д.Є. Альперн. Друге, значно перероб. й доп. вид. Київ : Держмедвидав, 1938. 363 с.
4. Аркуш з переліку праць Д.О. Альперна // Основний фонд музею історії ХНМУ; 1947. Оп. 7/1 Спр. 2. Ін 5912.
5. Даниленко В.М. Сталінізм на Україні: 20–30-ті роки / В.М. Даниленко, Г.В. Касьянов, С.В. Кульчицький. Київ, 1991. 344 с.
6. Ільєнко І. У жорнах репресій: Оповіді про українських письменників (за архівами ДПУ-НКВС) / І. Ільєнко. Київ : Веселка, 1995. 447 с.
7. Кохан О. Історія харківського будинку «Слово»: від репресій проти мешканців до руйнувань Росією [Електронний ресурс] / О. Кохан // Українська літературна газета. Режим доступу : <https://litgazeta.com.ua/news/istoriia-kharkivskoho-budynku-slovo-vid-represij-proty-meshkantsiv-do-rujnuvan-rosiieiu/> (дата звернення: 28.03.2025).
8. Кралюк П. Українізація у 1923–1932 роках. Український національний рух становив загрозу для влади СРСР [Електронний ресурс] / П. Кралюк // Радіо Свобода. 2020. 26 квітня. Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/30576563.html> (дата звернення: 25.03.2025).
9. Ліпшиць Р.У. Альперн Данило Овсійович / Р.У. Ліпшиць // Вчені Харківського державного медичного університету / за ред. акад. А.Я. Циганенка. Харків, 2003. С. 99–101.

10. Ліпшиць Р.У. Данило Овсійович Альперн (до 110-річчя від дня народження) / Р.У. Ліпшиць // Фізіологічний журнал. 2005. Т. 51, № 1. С. 123–126.
11. Пиріг Л.А. Альперн Данило Овсійович [Електронний документ] / Л.А. Пиріг // ЕСУ: Енциклопедія Сучасної України. Т. 1. Київ, 2021. Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-43918> (дата звернення: 25.03.2025).
12. Сергійчук В. «Українізація Росії». Політичне ошуканство українців російською більшовицькою владою в 1923–1932 роках / В. Сергійчук. Київ, 2000. 336 с.
13. Список друкованих наукових праць Д.О. Альперна // Основний фонд музею історії ХНМУ; 1944. Оп. 7/1 Спр. 2. ІН 5913.
14. Україна 20–30-х років ХХ ст. // Історія України / за ред. В.А. Качкана. Друге вид. Київ, 2018. С. 259–270.
15. Червяк П.І. Альперн, Данило Овсійович / П.І. Червяк // Велика українська енциклопедія. Режим доступу : <https://vue.gov.ua/Альперн, Данило Овсійович> (дата звернення: 03.04.2025).

МУЗЕЙ ІСТОРІЇ КАФЕДРИ ЗАГАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ ІМЕНІ Д.О. АЛЬПЕРНА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Сухонос Р.О., Виноградова О.Ю., Гладуш М.А., Галича М.С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Історія кафедри патологічної фізіології Харківського національного медичного університету є яскравим прикладом спадкоємності наукових традицій, наполегливої праці багатьох поколінь науковців та розвитку української медичної науки. Сьогодні, у складний для країни час, особливого значення набуває збереження цієї спадщини, що втілюється, зокрема, у створенні музею історії кафедри, покликаною зберігати пам'ять про великих учених та надихати нові покоління студентів і дослідників.

Метою даного дослідження є висвітлення історії становлення та розвитку кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології імені Д.О. Альперна Харківського національного медичного університету а також презентація ініціатив зі збереження наукової спадщини, зокрема створення музею кафедри в умовах сучасних воєнних викликів.

Кафедра патологічної фізіології, заснована завдяки зусиллям професора І.М. Оболенського, почала свою довгу, славетну історію у 1872 р. як кафедра загальної та експериментальної патології медичного факультету Харківського університету. До того деякі питання загальної патології розглядалися у курсі кафедри патології, терапії та клініки, однієї з перших шести кафедр медичного факультету [2, 2005]. Лише у 1865 р. видатний український гістолог і патофізіолог Н.А. Хржонщевський почав викладати окремий курс загальної патології. Крім того, на прохання студентів, він заснував безкоштовний факультативний курс нормальної гістології, під час якого студенти самостійно виготовляли препарати [4, 2003].

Розквіт кафедри патологічної фізіології тісно пов'язаний з ім'ям відомого українського патофізіолога, засновника вітчизняної ендокринології, професора О.В. Репрева, який протягом 30 років (1895–1925) очолював її. Викладання патологічної фізіології доповнилося приватними курсами зі суміжних дисциплін, таких як ендокринологія та дослідження процесів обміну речовин. Саме О.В. Репрев стояв у витоків харківської наукової школи патофізіології, вихованці якої у подальшому стали відомими науковцями та очолювали різні кафедри та установи як в Україні, так і поза її межами.

Протягом майже 40 років (1929–1968) кафедрою завідував член-кореспондент АН УРСР, заслужений діяч наук УРСР, професор Д.О. Альперн, учень О.В. Репрева. Його праці відіграли важливу роль у розвитку теоретичної медицини як на території СРСР, так і за кордоном. Як сам науковець, так і його учні займалися вивченням багатьох питань патології, діагностики та терапії внутрішніх хвороб. Особливо слід відзначити його фундаментальне дослідження процесів запалення та алергічних реакцій [3].